

La Campanya de *Corazón Azul* per recolzar als qui estan silenciats

El tràfic de persones és una problemàtica global i constitueix un dels delictes més greus que existeixen en l'àmbit internacional. En aquest article es comparteix informació per a donar a conèixer la Campanya de *Corazón Azul*, una iniciativa promoguda per Nacions Unides per tal de sensibilitzar a la població, motivar a les persones i organitzacions a solidaritzar-se amb la causa, i expandir la campanya a la major quantitat de llocs possibles.

El tràfic de persones és un tema comú i molt preocupant el qual va en augment ja que és un negoci molt lucratiu per als qui l'exerceixen. No obstant, és il·legal, vergonyós i inacceptable, ja que viola els drets fonamentals de les víctimes. Tanmateix, pot ocórrer-li a qualsevol persona. Els tractants enganyen dones, homes i nens i els sotmeten diàriament a situacions d'explotació sexual, treball forçós, esclavitud domèstica, mendicitat infantil o extracció i tràfic d'òrgans, repercutint de manera traumàtica en la salut física i mental d'aquestes persones.

La Campanya de *Corazón Azul* és un instrument de l'oficina de les Nacions Unides contra la droga i el delicte, que recolza la promoció de la cooperació internacional contra la delinqüència organitzada transnacional i proposa mesures encaminades a prevenir,

reprimir i sancionar el tràfic de persones. Segons l'Informe Mundial sobre el Tràfic de Persones presentat per l'Oficina de les Nacions Unides contra la Droga i el Delicte (UNODC), més del setanta per cent de les víctimes són dones i nenes. No obstant això, no s'ha d'oblidar que els homes també formen part de les estadístiques de víctimes i, en alguns llocs, de forma puntual, superen en nombre de víctimes a les dones i infants.

Dins de les mesures puntuals que promou el Protocol de Palerm podem trobar les d'assistir i protegir les víctimes de tràfic de persones, prevenir el flagel al que són sotmeses amb programes integrals multidisciplinaris, promoure l'intercanvi d'informació i formació, enfortir les mesures frontereres, controlar la seguretat dels documents de viatge, entre altres.

L'objectiu és reduir la vulnerabilitat de les potencials víctimes de tràfic de persones, facilitant que la ciutadania, les organitzacions i les institucions s'assabentin, coneguin i participin activament en les accions de prevenció.

Totes les organitzacions i empreses del món poden adherir-se a la Campanya de *Corazón Azul* a través de la signatura del Pacte de *Corazón Azul* amb les Nacions Unides. A partir de la signatura d'aquest, se segueix un full de ruta amb activitats que inclouen, entre altres,

formacions per als equips de treball per part d'un representant de l'Equip contra la Droga i el Delicte d'aquesta ONG, la implementació de procediments de seguretat en relació a com actuar davant possibles casos de tràfic, la realització d'esdeveniments i la coordinació de material promocional al·lusiu a la campanya.

La icona de la campanya és un cor blau que representa específicament la tristesa de les víctimes i recorda la insensibilitat d'aquells qui compren i venen a altres éssers humans. Alhora, el blau és el color corporatiu de les Nacions

Unides. Així doncs, demostra el compromís d'aquesta organització amb la lluita contra aquest delictes.

És important ressaltar que el tràfic de persones és un delictes penat per la llei a nivell nacional i internacional, tant per a qui el comet com per aquell qui faciliti i participi directament o indirecta en aquest, és a dir, les penes també inclouen al propietari d'una casa o bé immoble que cedeixi la seva propietat sabent que serà utilitzada per a pràctiques d'aquest tipus; la persona que transporta víctimes; el captador o el delinqüent que abusa d'elles, ja que són considerats còmplices del delictes.

Perfil del victimari i de la víctima

Els tractants o proxenetes poden ser persones que actuen individualment - a través de grups informals - o formant part de xarxes criminals organitzades i estructurades anomenades màfies: tenen habilitat per a enganyar, i quan paguen en un establiment solen fer-lo en efectiu per a no divulgar la seva identitat. Alhora, així mantenen el domini de les víctimes.

D'altra banda, les víctimes tenen un perfil similar al d'una víctima de violència de gènere: solen ser persones a qui els costa adonar-se de

les situacions de violència i discriminació que pateixen a causa del vincle de dependència econòmica i afectiva que estableixen amb els seus explotadors. A més, acostumen a ser persones vulnerables i que provenen de famílies desestructurades i/o amb problemes econòmics i personals.

Altres senyals que poden ajudar a identificar aquelles persones que poden ser possibles víctimes és que no acostumen a disposar de documents personals, no coneixen quins són els llocs turístics de la zona, no tenen telèfon mòbil propi ni tenen accés a altres telèfons i poden tenir signes de violència o consum de drogues.

Una altra alerta pot ser que tinguin un tatuatge, ja que es tracta d'un codi que s'utilitza per demostrar que pertanyen a un tractant. A més, les víctimes no coneixen els detalls del punt de partida, destí o informació del seu vol en el que viatgin. Alhora, tot el que diuen sembla planejat o inclús incoherent, ja que no poden moure's lliurement perquè les estan vigilant de prop o seguint; també temen parlar davant altres persones i, en el cas que ho facin, dirigeixen qualsevol intent de conversa a una persona que sembla tenir control sobre elles.

Un nen qui està sent víctima de tràfic amb

finalitat última d'explotació sexual podria anar vestit de manera sexual o donar la impressió que es troba sota els efectes de drogues o alcohol. D'altra banda pot estar desnodrit o mostrar signes d'abús físic o sexual, com ara blaus, cicatrius o cremades.

Què cal fer si sospitem d'un cas?

No obstant, és important ressaltar que, encara que s'observin alguns d'aquests signes esmentats anteriorment, no necessàriament significa que la persona en qüestió sigui víctima de tràfic. Tanmateix, si se sospita d'un cas de tràfic de persones, hom no s'ha d'enfrontar al presumpte traficant ni intentar rescatar a la presumpta víctima. Contràriament, el més correcte és mantenir una conversa de forma discreta i acurada, demanar ajuda tot posant-se en contacte amb els serveis d'emergència o alertar als agents de seguretat. En cas d'estar en una empresa com a treballador, el Pacte de *Corazón Azul* impulsat per les Nacions Unides marca que cal informar l'àrea de seguretat perquè s'encarregui de canalitzar el cas a les autoritats competents. D'altra banda, si l'empresa ja forma part de la Campanya de *Corazón Azul*, el personal treballador estarà preparat per a tractar la situació que se'ls pugui

presentar. Així doncs, aquest és un dels avantatges de pertànyer al Pacte.

Alhora, no s'ha d'oblidar que el tràfic de persones és un fenomen amb moltes cares. També comprèn una sèrie de conductes com poden ser la captació, el transport, el trasllat, l'acollida, la recepció o retenció de persones, emprant diversos mitjans com poden ser l'ús de violència, amenaces o altres formes de coacció; així com la privació de la llibertat, el frau, l'engany, l'abús de poder o d'una situació de vulnerabilitat o la concessió de pagaments amb finalitats d'explotació.

Per a captar, els tractants s'acosten a les víctimes de manera directa, es guanyen la seva confiança i després les convencen per anar amb ells. El mètode per a fer-ho és mitjançant falses ofertes, publicades a través d'anuncis a Internet utilitzant una identitat falsa, amb l'objectiu de seduir a les víctimes proposant-los una vida millor. Els anuncis publicats a la premsa per part dels tractants informen d'oportunitats laborals per professions relacionades amb l'art, els serveis públics o, fins i tot, ofertes relacionades amb el món empresarial. Sempre ofereixen salaris atractius, condicions de treball fantàstiques i normalment no es requereix

experiència prèvia. No obstant, en d'altres casos no hi ha contacte directe ni captació, sinó que el mètode emprat és el segrest.

En relació a l'aspecte legal, el tràfic de persones, a més de constituir un delictes, també acostumar a causar seqüeles profundes, com poden ser malalties psicològiques i/o físiques, les quals poden arribar a ser irreversibles. Alhora, suposa un perjudici moral cap a les víctimes i cap al seu entorn. Finalment, cal esmentar que el consentiment tant escrit com verbal donat per qualsevol víctima d'explotació il·legal no té efectes jurídics, encara que aquesta sigui major d'edat. Per tant, segueix tractant-se d'un acte il·legal.

Tenir llibertat i una vida digna és fonamental, i per aquest motiu, convido als lectors d'aquest article a compartir aquesta informació amb les seves famílies, amics i coneguts; així com a

prendre mesures de prevenció per cuidar de la seva seguretat. Finalment, els encoratjo a donar suport a la Campanya de *Corazón Azul* contra el tràfic de persones i a participar en les activitats relacionades per tal de combatre aquest flagel i fer costat als qui requereixen d'ajuda.

Per: Claudia Arias.

Font: Pàgina de recursos de les Nacions Unides. Imatge de la icona oficial de la Campanya de Corazón Azul de les Nacions Unides contra el Tràfic de Persones.

Publicat per:

**Asociación para las
Naciones Unidas
en España**
United Nations Association of Spain

Amb el suport de:

**Generalitat
de Catalunya**

ANUE no fa necessàriament com a seves les opinions expressades pels seus col·laboradors.